

SZÁMVITEL-ELEMZÉS SZÓBELI SZIGORLATI TÉTELSOR

BA alapszak (Pénzügy és számvitel)

2017. TAVASZ

- A. A számviteli harmonizáció. A számvitel törvényi szintű szabályozásának szükségessége. A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény célja, filozófiája, struktúrája, hatálya, fejezeteinek tartalma. A számviteli törvény által meghatározott számviteli alapelvek, és érvényesülésük a beszámoló elkészítése és a folyamatos könyvvizetés során.

B. A vállalkozás számviteli információs rendszerének kialakításánál figyelembe veendő szempontok. A pénzügyi és a vezetői számvitel jellemzői. A vezetői számvitel kialakítását befolyásoló tényezők.
- A. A beszámolási és könyvvizetési kötelezettség, a beszámolóval szemben támasztott követelmények. Beszámolók fajtái, választhatóság feltételei, főbb jellemzői, tartalma. A beszámolók és a könyvvizetés kapcsolata. Az üzleti év fogalma, jelentősége, a beszámoló elkészítés időpontjának megválasztása és annak hatása a mérlegre és az eredménykimutatásra. A közbenső mérleg.

B. Költség, ráfordítás, kiadás. Költségek fogalma, csoportosítása az elszámolás szempontjából költségfajták (költségnemek) szerint. A költségek elszámolásának lehetősége és jelentősége a kettős könyvvitelben. A költségek csoportosítása összetételük, összetettségük szerint, elszámolhatóságuk, tervezésük és utalványozhatóságuk szerint.
- A. Az éves beszámoló részei, készítésének feltételei. Az éves beszámoló adattartalma. Az éves beszámoló részét képező különböző mérlegek felépítése. Az éves beszámoló részét képező kiegészítő melléklet célja, szerkezete, tartalma, kapcsolata az éves beszámolóval. Az egyszerűsített éves beszámoló részét képező kiegészítő melléklet különbözősége. Az üzleti jelentés szerepe, információi. Kapcsolt felekkel folytatott tranzakciók bemutatása. Vállalatirányítási nyilatkozat elkészítése, tartalma.

B. A költségek csoportosítása felmerülési helyük szerint, költségviselők szerint, termelési folyamattal való kapcsolatuk szerint. A termelési költségek csoportosítása a termelés terjedelmével. A költségek csoportosítása befolyásolhatóságuk szerint.
- A. A számviteli szolgáltatás fogalma, rendszere. A könyvviteli szolgáltatással kapcsolatos előírások, a könyvviteli szolgáltatást végzőkkel szembeni követelmények. Könyvvizsgálat célja, a könyvvizsgálati kötelezettség. A könyvvizsgáló feladatai. Könyvvizsgálói jelentés és záradék tartalma. A beszámolók elektronikus közzététele és letétbe helyezése. Felelősség a beszámoló és az üzleti jelentés összeállításáért.

B. A költséggazdálkodás fogalma és értelmezése. A költséggazdálkodás módszerei. Felhasználási normák, költségváltozási tényező.
- A. Könyvvizetés és bizonylatolás. A könyvviteli rendszer működése, a négy számlasoros számlaelmélet Kettős-egyszeres könyvvitel. Számviteli

bizonylatok. A számla, mint számviteli bizonylat jelentősége, tartalma, kellékei. A számviteli fegyelem megsértésének jogkövetkezményei. A bizonylati elv és bizonylati fegyelem követelményének érvényesülése. A bizonylatok alaki és tartalmi követelményei. Szigorú számadás alá vont bizonylatok. A bizonylatok feldolgozásának rendje, a bizonylatok megőrzése.

B. Határkölség-számítás, standard költségszámítás, értékelemzés, és gyakorlati alkalmazásuk.

6. A. Az egységes számlakeret célja és tartalma. A számlarend készítési kötelezettség, a vállalkozás számlarendjének kialakításánál figyelembe veendő szempontok, a számlarend tartalma. A számviteli politika fogalma, szerepe, kialakítása és tartalma. A számviteli politika keretében elkészítendő szabályzatok, szerepük a számviteli munkában. Az értékelési szabályzat tartalma, követelmények a szabályzattal szemben.

B. A fedezeti költségszámítás módszere és felhasználási lehetőségei a vállalkozói döntéshozatalban. A költségek csoportosítása a fedezeti költségszámítás követelményeinek megfelelően.

7. A. A könyvviteli zárlat célja, a havi, negyedéves és az éves zárlati feladatok. A könyvviteli zárlattal kapcsolatos számviteli feladatok. A főkönyvi számlák megnyitása, évnitász utáni rendező tételek. A társasági adó alapjának megállapítása (korrigált adózás előtti eredmény, jövedelemminimum), a társasági adó kiszámítása, az adózott eredmény elszámolása, az osztalékfizetés feltételei, a mérleg szerinti eredmény megállapítása. A kapcsolódó könyvelési feladatok.

B. A költségek elszámolásának célja, lehetőségei. A költségek elszámolása csak költségnemek szerint, ha a vállalkozó termékelőállítással nem foglalkozik, saját termelésű készlete nincs. A költségek elszámolása csak költségnemek szerint, ha a vállalkozó termékelőállítással foglalkozik, saját termelésű készletéről folyamatos készletnyilvántartást nem vezet.

8. A. Az ellenőrzések számvitele. Az ellenőrzések fogalma, fajtái. Hibatípusok, hibajavítások. Az ellenőrzés, önellenőrzés során megállapított hibák miatti módosítások elszámolása, kimutatása a mérlegben, az eredménykimutatásban, nyilvánosságra hozatala.

B. A költségek elszámolása elsődlegesen költségnemek, másodlagosan költséghelyek, költségviselők szerint, ha a vállalkozó termékelőállítással foglalkozik, saját termelésű készletéről mennyiségben és értékben folyamatos készletnyilvántartást vezet, eredménykimutatását összköltségeljárással készíti.

9. A. A mérlegek tartalma, a mérlegtételek csoportosítása. A mérlegtételek értékelésének általános szabályai (Befektetett eszközök, forgóeszközök, követelések, pénzeszközök, kötelezettségek). Az értékcsökkenési leírás és az értékvesztés. Visszaírás. Az értékhelyesbítés. A bekerülési érték.

B. A költségek elszámolása elsődlegesen költséghelyek, költségviselők, másodlagosan költségnemek szerint, ha a vállalkozó termékelőállítással foglalkozik, saját termelésű készletéről mennyiségben és értékben folyamatos készletnyilvántartást vezet, eredménykimutatását forgalmiköltség-eljárással készíti.

10. A. Az immateriális javak fogalma, csoportjai, szerepük a vállalkozásoknál. Az immateriális javak helye a mérlegben. Az immateriális javakkal kapcsolatos gazdasági események, és azok elszámolása, a bekerülési értékbe tartozó tételek. Az immateriális javak terv szerinti értékcsökkenésének megállapítása és elszámolása. A terven felüli értékcsökkenés és annak visszairása. Az immateriális javak értékhelyesbítése Az immateriális javak értékelése a mérlegben, az értékelés bizonylati alátámasztása. Immateriális javak a kiegészítő mellékletben.
B. A vezetői számvitel rendszere és szerepe az önköltség kiszámításban. A költséghelyek felosztásának elvi és módszertani megoldásai.
11. A. A tárgyi eszközök fogalma, jellemzői, szerepük a gazdálkodásban. A tárgyi eszközök helye és csoportosítása a mérlegben, a bekerülési értékbe tartozó tételek. A tárgyi eszközök terv szerinti értékcsökkenésének megállapítása, az amortizáció számításának módszerei. A terven felüli értékcsökkenés és annak visszairása. A tárgyi eszközök értékhelyesbítése. A tárgyi eszközök értékelése a mérlegben.
B. Osztókalkuláció és pótlékoló kalkuláció módszere, és alkalmazása a gyakorlatban.
12. A. A tárgyi eszközök állományának növekedése és csökkenése. A tárgyi eszközökkel kapcsolatos gazdasági események elszámolása, a gazdasági események bizonylatai. A tárgyi eszközökkel kapcsolatos gazdasági események hatása a mérlegre és az eredménykimutatásra. A beruházás, a felújítás, a fenntartás elkülönítése. Tárgyi eszközök a kiegészítő mellékletben.
B. A normatív kalkuláció és vegyes kalkuláció módszere, és alkalmazása a gyakorlatban.
13. A. A befektetett pénzügyi eszközök fogalma, jellemzői, szerepük a gazdálkodásban. A befektetett pénzügyi eszközök helye és csoportosítása a mérlegben, a bekerülési értékbe tartozó tételek. A befektetett pénzügyi eszközök értékvesztése és annak visszairása. A befektetett pénzügyi eszközök értékhelyesbítése. A befektetett pénzügyi eszközök értékelése a mérlegben, az értékelés bizonylati alátámasztása. A befektetett pénzügyi eszközökkel kapcsolatos gazdasági események, és azok hatása a mérlegre és az eredménykimutatásra. A befektetett eszközök a kiegészítő mellékletben.
B. A főtermék, ikertermék, melléktermék értékének számviteli nyilvántartása, önköltségének meghatározása.
14. A. A készletek fogalma, helyük és csoportosításuk a mérlegben, a bekerülési értékbe tartozó tételek. A készletek értékelése és nyilvántartása, helye a mérlegben, az értékelés bizonylati alátámasztása. A készletek értékvesztése, és annak visszairása. A saját termelésű készletek, az előállítási költség tartalma. A saját termelésű készletekkel kapcsolatos főbb gazdasági események könyvviteli elszámolása, azok hatása a mérlegre és az eredmény kimutatásra.
B. A gazdasági elemzés fogalma, célja, szükségessége, feladata. A gazdasági elemzés tárgya. A gazdasági elemzés csoportjai. Az elemzési munka végrehajtása, szakaszainak tervezése.

15. A. A vásárolt készletek fogalma, csoportosítása, a bekerülési értékre és az értékvesztésre vonatkozó szabályok, beszerzési ár/elszámolóár/fogyasztói ár lényege, az anyagok felhasználására vonatkozó szabályok, a főbb gazdasági események könyvviteli elszámolása, azok hatása a mérlegre és az eredmény kimutatásra. A vásárolt készletek állományváltozásai, bizonylatai. A vásárolt készletek analitikus nyilvántartása.
- B. A termelés számbavétele. A termelési érték számbavétele, értéke meghatározásának módszerei.
16. A. A követelések fogalma, fajtái, bekerülési értékük, értékelésük a mérlegben, különös tekintettel a devizakövetelésekre. Követelések értékvesztése, annak visszairása. A behajthatatlan követelések kritériumai. Követelések engedményezése, beszámítása. Vásárolt követelések. Követelések a kiegészítő mellékletben.
- B. Az áruforgalmi mérlegsor lényege, alkalmazása. Az árrés elemzése. A piaci tevékenység elemzése. A piaci döntések előkészítése során alkalmazható elemzések. Az értékesítési tevékenység elemzése a döntések végrehajtásának szakaszában.
17. A. A forgóeszközök között kimutatott értékpapírok fogalma, fajtái, csoportosításuk. Az értékpapírok helye és csoportosítása a mérlegben, a bekerülési értékbe tartozó tételek. Az értékpapírok értékelése a mérlegben, az értékelés bizonylati alátámasztása. Az értékpapírok analitikus nyilvántartása (nyomdai úton előállított és dematerializált értékpapírok). A tőzsdei és a tőzsdén kívüli ügyletek csoportosítása. A határidős, az opciós, a swap, illetve az azonnali ügyletek elszámolása. Az értékpapírokkal kapcsolatos gazdasági események, és azok hatása a mérlegre és az eredménykimutatásra. Az értékpapírokkal kapcsolatos információk a kiegészítő mellékletben.
- B. A tárgyi eszközökkel való ellátottság vizsgálata, a tárgyi eszközök állománya összetételének, elhasználódásának, korszerűségének elemzési módszerei. A tárgyi eszközök kapacitás kihasználásának vizsgálata.
18. A. A pénzeszközök fogalma, fajtái, mérlegtételei. A pénzeszközökkel kapcsolatos gazdasági események és bizonylatai. A pénzeszközök értékelése a mérlegben, különös tekintettel a valuta-, devizakészletek értékelésére. A pénzeszközökről a kiegészítő mellékletben adandó információk. A pénzkezelési szabályzat célja, tartalma, az elkészítésénél figyelembe veendő szempontok.
- B. A készletgazdálkodás elemzése. A készletek állományának és összetételének elemzése. A készletgazdálkodás összefüggése a termeléssel, és az eredmény alakulásával. A készletgazdálkodási hiányosságokra figyelmeztető adatok.
19. A. Az aktív és passzív időbeli elhatárolások a mérlegben, szerepe az összemérés elvének érvényre juttatásában. Az időbeli elhatárolások és az eredmény kapcsolata, különös tekintettel a halasztott bevételekre, a halasztott ráfordításokra. Az aktív és passzív időbeli elhatárolások jogcímei, könyvviteli elszámolásuk és bizonylati alátámasztásuk, kapcsolódó számítások.
- B. A termelési érték alakulásának, volumenének, összetételének, minőségének és ütemességének vizsgálata. Az értékesítés és a forgalom összetételének ütemességének vizsgálata.

20. A. A saját tőke fogalma, struktúrája, jelentősége a gazdálkodásban. Jegyzett tőke, jegyzett, de be nem fizetett tőke fogalma, kapcsolata, könyvelése. A lekötött tartalék, a tőketartalék és az eredménytartalék fogalma, képzésének célja, számviteli elszámolása. Az értékelési tartalék fogalma, lényege. A saját tőke elemeinek változásai, a változásokat előidéző gazdasági események és azok elszámolása.
- B. A költségelemzés célja, feladata, információbázisa statikus és dinamikus költségelemzés esetén. A költségrugalmasságon alapuló költségelemzési módszer lényege, alkalmazásának lehetősége és jelentősége.
21. A. A céltartalék fogalma, célja, fajtái. A céltartalékok helye a mérlegben. A céltartalékok képzésével és felhasználásával kapcsolatos gazdasági események, azok könyvelése és hatása a mérlegre és az eredménykimutatásra. A céltartalékokkal kapcsolatos információk a kiegészítő mellékletben.
- B. Az eredmény-elemzés célja és módszerei. Az eredmény megállapításának és az eredménytervezés módszerei.
22. A. A kötelezettségek fogalma, fajtái, tételei a mérlegben. A kötelezettségek mérlegtételének meghatározása. A kötelezettségek mérlegtételeinek értékelése, különös tekintettel a devizakötelezettségekre. A kötelezettségek és a mérleg, az eredménykimutatás, a kiegészítő melléklet kapcsolata.
- B. Az eredményt meghatározó tényezők elemzése a választott formájú eredménykimutatás adatai alapján. Az eredménykimutatás formájának (fajtajának) megválasztásánál figyelembe veendő szempontok. A különböző eljárással készített eredménykimutatások jellemzői.
23. A. Az üzemi (üzleti) eredmény megállapítása összköltség, forgalmi költség eljárással, valamint az „A” és „B” módszerrel. Az eredménykimutatás fajtáihoz kapcsolódó fogalmak. Az értékesítés nettó árbevétele (elszámolásának feltételei, időpontja), az aktivált saját teljesítmények értéke (tartalma, elszámolása) fogalmi értelmezése, elemei.
- B. A vagyoni helyzet alakulásának mutatói, a vagyoni helyzet elemzése a mérleg adatai alapján. A mérleg átfogó elemzésének eszközei, módszerei. Az egyes mérlegtételek alakulásának részletes elemzése. A vállalkozás tőkeszerkezetének elemzése.
24. A. Az egyéb bevételek és az egyéb ráfordítások fogalma, tartalma, a velük kapcsolatos gazdasági események elszámolása és hatásuk az eredményre.
- B. A vállalkozás pénzügyi helyzetét és alakulását jellemző mutatók. A likviditás vizsgálatát szolgáló mérlegek. A cash flow kimutatás tartalma és összeállítása. A pénzeszközök változására ható tényezők elemzése a Cash-flow kimutatás alapján.

25. A. A pénzügyi műveletek eredményének (ráfordításainak és bevételeinek) fogalma, tartalma. A pénzügyi műveletekkel kapcsolatos gazdasági események könyvviteli elszámolása, az elszámolás bizonylatai. Az Adózott eredmény levezetése.
B. A jövedelmezőség számításának mutatói. A jövedelmezőség alakulásának elemzése a mérleg és az eredménykimutatás adatai alapján.
26. A. A különböző formában működő társaságok alapításával kapcsolatos számviteli feladatok. Az előtársasági időszak. Előtársaságok létrejötte, megszűnése, könyvvezetési, beszámolási kötelezettsége.
B. A vállalkozási szintű hatékonysági mutatók összeállítása, szerepük a hatékonyság vizsgálatában.
27. A. A társaságok átalakulásával egyesülésével (összeolvadás, beolvadás), szétválásával (különválás, kiválás) összefüggő számviteli feladatok, különös tekintettel a vagyonértékelésre, a vagyonleltár és a vagyonmérleg készítésére.
B. Az eredménykategóriák. Az üzemi (üzleti) tevékenység eredménye részletes elemzésének lehetőségei (ár, volumen, összetétel, önköltség összefüggések).
28. A. Az összevont (konszolidált) éves beszámoló szükségessége, célja, tartalma, készítésének kötelezettsége. Az összevont (konszolidált) éves beszámoló készítésének folyamata. Az egyes konszolidálási eljárások rövid ismertetése.
B. A controlling célja, feladatai, előfeltételei. A controlling rendszer kialakításának lehetőségei.
29. A. A sajátos beszámolási kötelezettségek. Csődeljárással, felszámolási eljárással és végelszámolással kapcsolatos számviteli feladatok. Devizanemváltás.
B. Az önköltségmegállapítás módszerei, szükségessége. A vállalkozás önköltség számítási kötelezettsége, az önköltség számítási szabályzat tartalma és az összeállításánál figyelembe veendő szempontok.
30. A. A pénzügyi instrumentumok fogalma, csoportjai. A valós értéken történő értékelés célja és a szükséges számviteli politikai döntések.
B. A leltárkészítési kötelezettség. A leltár fogalma. A leltár és a mérleg összehasonlítása. A leltárfelvételi módszerek. A leltározási feladatok és azok megszervezése. Az eszközök és források leltárkészítési és leltározási szabályzata.
31. A. A lízing fajtái, könyvviteli elszámolása, a különböző lízingszerződések tartalma.
B. A humán erőforrások elemzésének célja és módszerei. A munkatermelékenység mérésének mutatószámai. A termelékenységet befolyásoló tényezők vizsgálata. A emberi erőforrás felhasználásához kapcsolódó költségek elemzése.

Debrecen, 2017. április 18.

PROF. DR. BÁCS ZOLTÁN

egyetemi, tanár, intézetigazgató

